

POBUDZAJĄCY (41) *part praes act*

o oraz a jasne.

sg m N pobudzający (6). ◇ I pobudzającym (2). ◇ L pobudzającym (1). ◇ f N pobudzającą (6). ◇ A pobudzającą (15). ◇ I pobudzającą (1). ◇ n N pobudzając(e) (4). ◇ pl N m pers pobudzający (1). subst pobudzając(e) (4). ◇ G pobudzających (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XIX w. s.v. pobudzić.

1. Skłaniający, zachęcający, namawiający (do dobrego lub złego); *exasperans* Vulg; *invitabilis* Mącz; *excitans*, *extimulans*, *stimulans* Modrz; *flexanimus* Calep; *incentivus* Cn (21) : Pobudzająca modlitwa ku Panu Bogu/ aby się wzruszył łrogim ładem przeciw krzywdzie tej *LubPs* R3v marg; A thák będziesz do nich mówił łowá moie/ áwoby łnadź vłlucháli/ y przełtháli: boć łą pobudzający [*irritatores sunt*]. *Leop Ez* 2/7, *Ez* 2/8; *Mącz* 500b; *Flexanima oratio* – Mowa pobudzająca. *Calep* 423a.

pobudzający do czego (5): *ModrzBaz* 61v; *Lamentarius Quod ingerit lamentationem* – Do łłaczu pobudzających. *Calep* 579b. Cf *pobudzający kogo do czego*.

pobudzający kogo do czego (3): *ModrzBaz* 42; zbáwienne ono łtrażey nocney od Apołtołłkich czáłow trzymánie/ w połty odmieniono/ [...] nas do czuynołci y pilnołci około zbáwienia náłzego pobudzające. *LatHar* 123, 509.

pobudzający kogo ku czemu (1): [*Procesuje i tryjumfy były*] znákiem wdźięcznołci Rzeczypołpolitey przeciwko ludziom dobrze záslużonym: á były iákoby pobudki pobudzające drugich ku bronieniu Rzeczypołpolitey. *ModrzBaz* 118v.

pobudzający ku czemu (6): *LubPs* H4v marg; *Sardea*, Ziele w teyże wyłpie rołtące ku łmiechu pobudzające gdy go kto skołztuyę [!]. *Mącz* 368c, 284a [2 r.]; To małz [...] náukę pobudzającą ku włzelkieu włzetecznołci/ ku niepobożny á zuchwáley wierze/ ku wzgárdzeniu przełożeńłtwá włzelákiego *BiałKat* 218v. Cf *pobudzający kogo ku czemu*.

W charakterystycznych połączeniach: miłołciwe lato pobudzające(-a), modlitwa, mowa, nauka, posty, rozkazanie, rzecz; pobudzający ku bożej chwale, ku bronieniu Rzeczypospolitej, do cnoty, do czujności i pilności około zbawienia, ku lutołci, do náśladowania zacnych spraw, ku niepobożny wierze, do otrzymania [czego], do łłaczu, ku łmiechu, ku wšzetecznołci, ku wyznawaniu dobrodziejstw [Boga], ku wzgardzeniu przełożeńłtwá, ku zabaczeniu Boga, ku zmiłowaniu, ku żalu (2).

Wyrażenie: »pobudka pobudzająca« = *calcar excitans a. extimulans, incitamentum stimulans* Modrz (3): Zwycięłtwá też y *triumphy* náłze domowe/ łą wzorem y pobudką pobudzającą nas do náśladowania zacnych łpraw przodków náłzych. *ModrzBaz* 42, 61v, 118v.

Szereg: »rozdrażniający a pobudzający« (1): nie boy łie ich/ áni łie łtráchay oblicza ich: boć iełł dom rozdrażniájący/ á pobudzający [*quia domus exasperans est*]. *Leop Ez* 3/9.

W *przen* (5) : nieboy łie łlow ich/ áni łie łęky [!] thwárzy ich: boć tho iełłth dom pobudzający. *Leop Ez* 2/6, *Ez* 2/5, 8, 3/9; Przeto iełłi łie [*uczeń Ckrystusów*] ná duchu rządzącym y pobudzającym niechce omyłić: Pámięłtác záwždy ma powłzechne ono rołkazánie Chriłtułowo/ o miłołci nieprzyációł łwych *CzechRozm* 240.

2. Powodujący powstanie czegoł, wywołujący (20) :

pobudzający czego (11): Korzenie znafieniem ziela gromowego/ fą pobudzaiące vryny *FalZioł* I 129b, I 58c. *Cf Wyrażenie*.

pobudzający co (9): *FalZioł* II 11b, V 110; *BibRadz Prov* 26/23; Ructu gravis herba, Ziele nie dobrej woniey pobudzaiące rzigánie. *Mącz* 359b. *Cf pobudzający co ku czemu; Wyrażenie*.

pobudzający co ku czemu (1): MAnna [...] iefł roła kthorą zbieraią zniektorych zioł pobudzaiących vrynę ku wylzciu *FalZioł* III 4c.

W charakterystycznych połączeniach: *goryczka pobudzaiąca(-e), korzenie, maść, rzodkwiana wodka, ziele (2); pobudzaiący ku wyszcii; pobudzaiący pot (2), rzyganie, uryuy (G sb) (urynę) (14), wilkości, złych nieczystości*.

Wyrażenie: »moc, włosność (jest) pobudzaiąca« [*w tym: czego (9), co (4)*] (12:1): Platearius mowi iżeby [*ziele Matki Bożej włoski*] miało włofność w łobie pobudzaiącą vryny *FalZioł* I 26d; Szawina ma mocz pobudzaiącą y rofpádzaiącą złych nieczyłtołci *FalZioł* I 129d, I 40b, 51d, 56d, 67b, 74c (13).

W przen (1) : Wárgi pobudzaiące zwády y ferce złe/ fą iáko żuželicá z frebrá/ ktorą naczynie gliniáne polewaią. *BibRadz Prov* 26/23.

Synonimy: 1. *instygujący, poduszczaiący, przyłudzaiący, przywodzący, skłaniający, wzywający*.

Cf **POBUDZAĆ**

TG, ZCh